

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Gazcon Grup”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Gazcon Grup” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea apelului în termen și restituită cererea de apel depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Gazcon Grup”

constată:

La 05 februarie 2014 SRL „Gazcon Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada lunii noiembrie a anului 2012 potrivit facturilor fiscale: nr. BV 0527552 din 12 noiembrie 2012 în sumă de 88386,60 lei inclusiv TVA; nr. BV 0527553 din 13 noiembrie 2012 în sumă de 90699,24 lei inclusiv TVA; nr. BV 0527554 din 14 noiembrie 2012 în sumă de 76763,65 lei inclusiv TVA, SRL „Gazcon Grup” a achitat SRL „Vita-Fort” în total suma de 255849,49 lei, ca confirmare fiind ordinele de plată nr. nr. 203,204 și 205 din 19 decembrie 2012.

TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova pentru perioada noiembrie 2012 au fost achitate la timp și integral.

Deși la data de 19 decembrie 2012 TVA potrivit facturilor menționate supra a fost deja achitat integral și la timp, la 10 aprilie 2013 de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția administrare fiscală Rîșcani în adresa reclamantului a expediat o înștiințare nr. 01-17/1-4022 precum că sunt obligați în termen de 30 zile din data înștiințării să achite repetat TVA pentru perioada noiembrie 2012 conform facturilor menționate în sumă de 42641,58 lei, din motiv că aceste facturi au fost anulate de pîrît.

Pentru a evita careva conflicte cu Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, reclamantul la 09 iulie 2013 prin ordinul de plată nr. 177 a achitat TVA în sumă de 42641,58 lei.

Cu toate acestea însă, nefiind de acord cu înștiințarea pîrîtilui, la 06 decembrie 2013 a contestat-o prin cerere prealabilă. Primind însă răspuns negativ la

03 ianuarie 2014, pe motiv că cererea prealabilă a fost semnată de o persoană neîmputernicită, reclamantul la 13 ianuarie 2014 a expediat o cerere repetată, prin care a corectat neajunsurile. Contrar circumstanțelor date însă, societatea a recepționat la 22 ianuarie 2014 iarăși un răspuns negativ.

Cere SRL „Gazcon Grup” anularea înștiințării Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 01-17/1-4022 din 10 aprilie 2013 și obligarea pîrîtului de a restitui reclamantului suma de 42641,58 lei, care a fost achitată repetat la 09 iulie 2013.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 aprilie 2015, capătul de cerere privind anularea înștiințării Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău nr. 01-17/1-4022 din 10 aprilie 2013 a fost respins ca înaintat cu încălcarea termenului de prescripție, iar capătul de cerere cu privire la restituirea sumei a fost respins ca neîntemeiat.

La 14 martie 2016 SRL „Gazcon Grup” a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 aprilie 2015, solicitînd totodată repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de SRL „Gazcon Grup”.

La 01 august 2016 SRL „Gazcon Grup” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, solicitînd repunerea în termen și admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, pe care o consideră ilegală. Astfel, a menționat că reprezentantul societății s-a adresat de nenumărate ori în adresa primei instanțe în vederea eliberării hotărîrii integrale, a procesului-verbal a ședinței de judecată și înregistrării audio pe cazul dat, însă solicitarea SRL „Gazcon Grup” a fost admisă abia la 10 februarie 2016. Totodată, reprezentantul apelantului în perioada 19 ianuarie 2016 – 31 ianuarie 2016 a fost internat în spital, iar conform certificatului medical acestuia i-a fost prescris un tratament continuu. În circumstanțele date, apelantul a fost în imposibilitate de a prezenta în termenul legal cererea de apel, iar circumstanța invocată de acesta privind omiterea întemeiată a termenului a fost ignorată de instanța de apel.

Deși la 14 martie 2016 a declarat apel, SRL „Gazcon Grup” a cerut și repunerea în termen a acestuia prin prisma art. 116 CPC, care însă a fost respinsă fără motive întemeiate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Din materialele cauzei rezultă că, deși Curtea de Apel Chișinău a expediat la 07 iulie 2016 în adresa părților încheierea motivată din 29 iunie 2016 (f.d. 80), aceasta a fost recepționată de SRL „Gazcon Grup” abia la 14 iulie 2016 (f.d. 92). Din aceste considerente, Colegiul atestă că societatea a declarat recursul în termen, la 01 august 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care

urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 29 iunie 2016 Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii de repunere în termen a cererii de apel și a restituit apelul declarat de SRL „Gazcon Grup” ca fiind depus în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către SRL „Gazcon Grup” în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

Or, în conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

După cum denotă actele dosarului, hotărârea integrală a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, prin care a fost respinsă acțiunea SRL „Gazcon Grup” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ ca neîntemeiată și tardivă, a fost emisă și pronunțată la 17 aprilie 2015.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea de la 18 aprilie 2015, ziua imediat următoare datei emiterii hotărârii contestate și a expirat la 18 mai 2015 (avînd în vedere că 17 mai 2015 era zi nelucrătoare), aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, SRL „Gazcon Grup” a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 14 martie 2016 (f.d.59), respectiv cu încălcarea esențială a termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, peste 10 luni.

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Or, SRL „Gazcon Grup” odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, iar afirmarea recurentului precum că a recepționat hotărârea integrală abia la 10 februarie 2016, iar în perioada 19 ianuarie 2016 – 31 ianuarie 2016 reprezentantul societății a fost

internat în spital, nu poate fi reținut de către instanța de recurs ca temei justificativ de repunere în termen a apelului, în cazul în care art. 362 alin. (1) CPC prevede expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Mai mult ca atît, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 17 aprilie 2015 (f.d. 52) rezultă că instanța a emis și pronunțat hotărîrea integrală și nu doar dispozitivul acesteia. Or, apelantul avînd cunoștința de prezentul litigiu, nu era lipsit de dreptul de a depune o cerere de apel suplimentară prin prisma art. 365 al. (1¹) CPC.

Astfel, avînd cunoștință despre existența hotărîrii contestate, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, instanța de recurs consideră ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea apelului ca depus în afara termenului legal.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Gazcon Grup”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Gazcon Grup” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat